

Vrijwilligers natuurgroepen helpen Oeverzwaluwen

Rondom Hoofddorp lagen tientallen jaren allerlei hopen zand vanwege alle bouwwerkzaamheden. In die hopen nestelden regelmatig Oeverzwaluwen. Een keer ging het fout en vernielde een aannemer een kolonie vlakbij de Toolenburgerplas. IVN-ers constateerden dat en zijn toen in gesprek geraakt met de aannemer met als doel te komen tot een kunstmatige oeverzwaluwwand op een eiland in de recreatieplas. Sinds 2003 is die wand er en in 2008 waren maar liefst 66 broedgangen bezet. De gangen moeten wel elk jaar gevuld worden met zand, want Oeverzwaluwen maken geen gebruik van de nesten van vorig jaar.

Op de eerste lentedag van dit jaar had een groepje van elf vrijwilligers het met het weer niet beter kunnen treffen. De zon staat te stralen op oevereiland. Voor de overtocht werd een bootje gebruikt. Het gebruik van waadpakken kon zo achterwege blijven. Beurtelings is iemand schipper om personen, materialen en zand naar het eiland te brengen. Eenmaal op het eiland wordt een start gemaakt met het reinigen van de nestgangen. De zwaluwen blijken hun nesten tot wel 1,5 meter diep te hebben ingegraven. De armen gingen tot aan de oksels in de nestgangen om het oude nestmateriaal eruit te halen. Grondboeren en schepjes werden hierbij als gereedschap gebruikt. Tot onze verrassing werd uit een van de nestgangen nog een intact, verlaten nest gehaald, waarin nog vier eitjes lagen.

Minstens zoveel tijd ging zitten in het opnieuw vullen van de nestgangen met grond (leemhoudend zand). Kleine beetjes zand werden geduldig schepje voor schepje ingevoerd en aangedrukt met speciaal hiervoor ontwikkelde duwbuizen. Het zand werd aangevoerd met een kruiwagen vanuit de directe omgeving. Vervolgens overgeslagen in vuilniszakken en in emmers en per boot vervoerd naar het eiland. Circa 70 gangen zijn opnieuw aangevuld, waarbij naar schatting zo'n 100 emmers zand in de nestgangen zijn gebruikt.

Dit was de hoofdmoot van de klus die geklaard is in een middag. Daarnaast waren er nog verschillende nevenactiviteiten en belevenissen. Wat opviel tijdens deze prachtige dag was dat van het nieuwe recreatieterrein volop gebruik gemaakt wordt en dat er veel belangstelling was voor waar we toch mee bezig waren. Regelmatig stond een van ons uit te leggen wat er nu gaande was op dat eilandje. Een aantal wandelaars maakte zich oprecht zorgen; men was bang dat we de nesten zouden verstoren... Een drietal buurtkinderen mocht mee varen met het bootje

en heeft een rondleiding op het eilandje gekregen. Voor de publiciteit was Niko Buiten van Radio Haarlem 105 meegekomen. Hij heeft een interview afgenomen. Daarna stak ook Niko nog de handen uit de mouwen.

De werkzaamheden aan de oeverwaluwand in Hoofddorp in volle gang. Foto Johan Stuart

Een ander opvallend detail was dat de vrijwilligers op het eiland afkomstig waren van wel acht verschillende natuurgroepen. Vogelliefhebbers van IVN Zuid-Kennemerland, Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland, Heimanshof Hoofddorp, Thijsse's Hof Bloemendaal, Imkervereniging Amstelland, IJsvogelwerkgroep Zuid-Kennemerland, KNNV Haarlem en omstreken en Landschap Noord-Holland waren op persoonlijke titel aanwezig. Het streven is dat een groep vanuit Hoofddorp het eiland zelfstandig gaat onderhouden. De eerste contacten met Hoofddorpers zijn gelegd. Onder welke vlag dat gaat gebeuren is even minder van belang. Dat zal ook de zwaluwen een zorg zijn ...

*Herm Zweerts
IVN Zuid-Kennemerland*